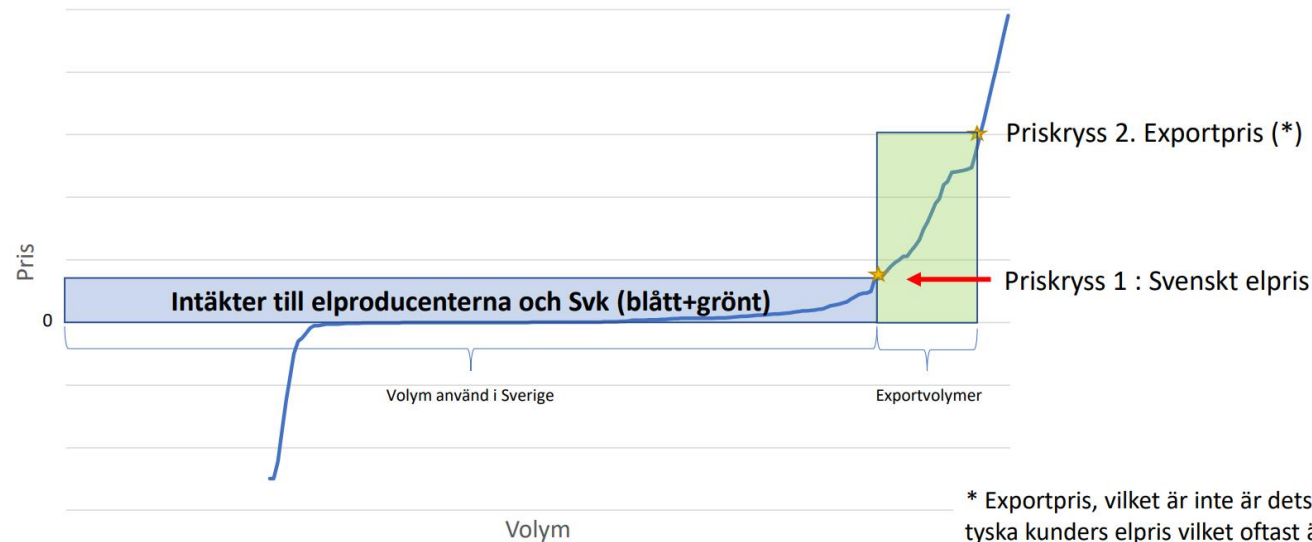

BEKEN modellen/metodiken

BEKEN modellen/metodiken

BEKEN modellen eller rättare sagt metodiken, är ingen ny prissättningsmodell utan en justering av befintlig prissättningsmodell som Nordpool tillämpar.

- All budgivning och inrapportering av efterfrågade volymer i respektive elområde görs precis som idag.
- Import hanteras som en leverans från en elproducent precis som idag.
- Nordpool definierar liksom idag ett priskryss där den totala efterfråga i och ut från ett elområde matchas mot budgivningen. Detta priskryss definieras som transfer pris.
- Därefter så identifierar Nordpool vilken volym av elproduktion som behövs för att matcha efterfrågan från den inom elområdet "inhemska" marknaden. Detta priskrysset definiera elpriset för dessa kunderna.

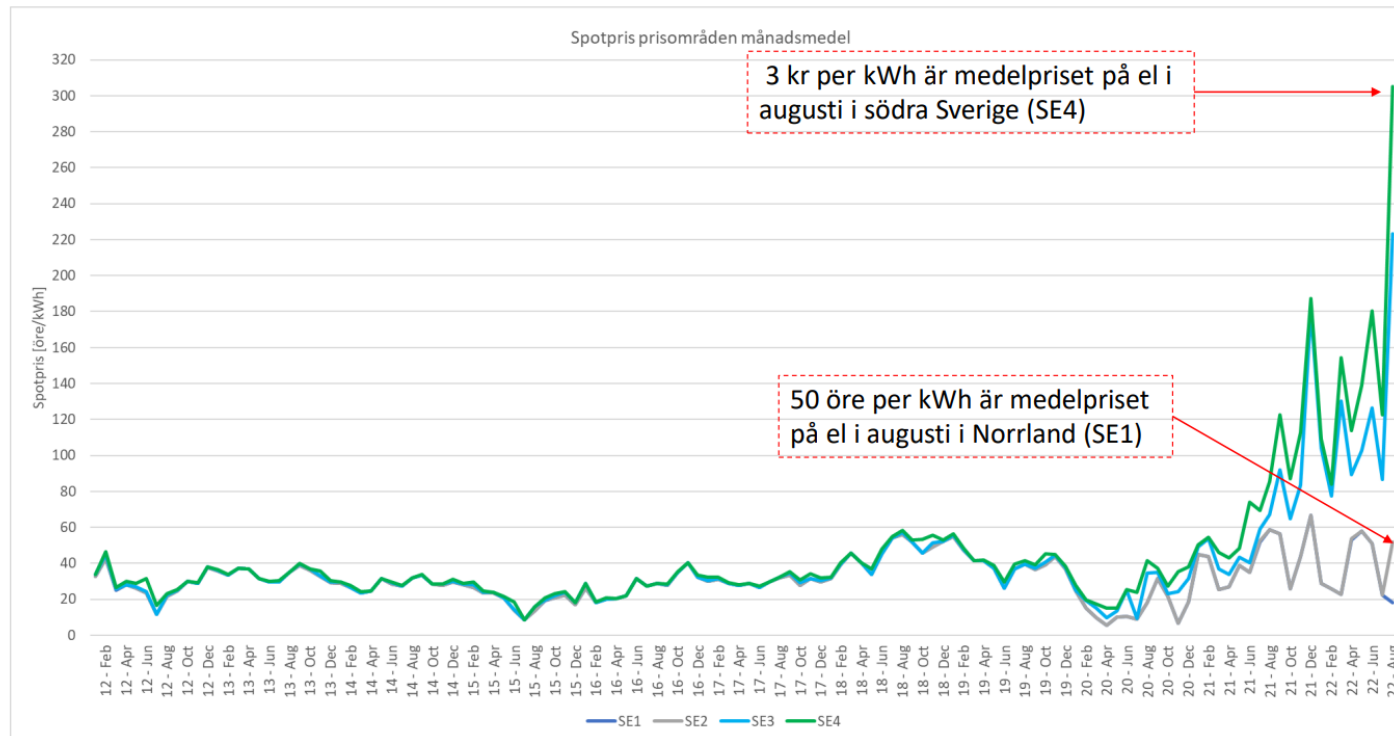

BEKEN modellen/metodiken

- Alla flöden beräknas som idag, med en Europeisk systemberäkning, och dessa flöden hanteras som producenter/konsumenter i BEKEN-modellen. I ett scenario där Norge exporterar el för 1,50 kr och BEKEN-priset blir 1,00 kr, då förläggs importen från Norge till de producenter som producerar för exportmarknaden. Skulle BEKEN-priset hamna på 2,00 kr så hanteras importen från Norge som en producent som försörjer den Svenska marknaden. Volymerna hanteras alltså som en producent på den Svenska marknaden med ett "ask-bid" på det pris som Nordpool-optimeringen ger på importen.
- Transferpriset har ingen korrelation till vad elpriset för slutkunderna blir i det mottagande landet, utan är enbart en avräkning vad elproducenten får betalt för dessa volymer. Slutkundspriset på de marknader som Sverige (SE4) exporterar till sätts av sista producerade kWh enligt marginalprissättningsfilosofin på dessa marknader, vilket i 99,9% av fallen det senaste året varit högre än transfer priset.
- Exporterade volymer från SE4 begränsas idag av kabelkapaciteten och/eller stabilitetsbegränsningar i stamnätet.
- En sådan här prissättningsfilosofi där den inhemska elpriset för den inhemska marknaden i Sverige marginalprissätts exkluderat exportvolymerna, skulle innebära att den pågående förmögenhetsöverföringen som sker med nuvarande prissättningsmodell upphör och elpriserna på den svenska marknaden harmoniseras mot den inhemska efterfrågan.

BEKEN modellen öppnar upp frågan om markandsbeteenden

- På en frimarknad testar den som har en produkt att sälja vad marknaden är beredd att betala. Sedan avregleringen 1996 har denna prisnivån (månadsmedelpris) legat mellan 5 öre till 60 öre.

- Nu har producenterna fått en marknadstest som indikerar att elkunderna är bereda att betala 5 -10 ggr så mycket, så varför ska de gå tillbaka till de nivåer som gällde fram tillsommaren 2021? Har vi fått ett nytt "normal elpris"?

BEKEN modellen öppnar upp frågan om markandsbeteenden

- Belackarna menar att BEKEN modellen kommer att resultera i att alla elproducenter enbart vill sälja exportel för att öka sin intjäning. Det är ett scenarier som kan förväntas ske, men det kommer inte att höja elpriset mot idag för idag behöver en elproducent inte bekymra sig över vilket pris denna bjuder in sina volymer för så länge som denna producenten inte har ambitionen att vara prisledande och sätta det som benämns "transfer price" . I praktiken skulle priskurvan ändra karaktär och bli mer högerorienterad.
- BEKEN modellen innebär att budgivningen ska vara transparent om än att budgivarna ska vara anonymiserade.
- Om man får en sådan utveckling som förespås, så måste politiken överväga ifall vi har en fungerande elmarknad eller denna behöver regleras till man har åstadkommit den balans som krävs för att marknadskrafterna ska reglera denna.
- Det kan inte vara en gångbar metodik att titta på medan elproducenterna kapitaliserar våldsamt på elkundernas bekostnad medan staten har en tro att kunna återföra dessa övervinsterna till statskassan, för att i den mån som de får in några pengar fördelar ut dessa som allmosor till behövande elkunder. Elproducenterna kommer på ett eller annat sätt att trolla bort dessa vinster genom exempelvis terminshandel med aktörer som är lokaliserade utanför Europa .
- Målet måste vara att oskäligen uttag från elkunderna ska stoppas redan vid elräkningen – elpriset ska vara marknadsbaserat, frågan som ställs på sin spets är hur man på en oligopolmarknad åstadkommer marknadspriser. BEKEN modellen medverkar till att skapa transparens och stressa frågan om vi under rådande omständigheter kan lämna över kontrollen av elförsörjningen till en kapitalistisk styrd oligopolmarknad.